

Megjelenik minden
csütörtökön.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 4 K
Fél évre . . . 2 „
Negyed évre . . . 1 „

Egyes szám 10 filér

ZSILVÖLGYE

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

A római kath. plebánia
épületében (Templom-
utca). Hivatalos órák
naponta 5—7-ig.

Kéziratokat nem adunk
vissza.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Kálmán.

Kiadó:
„Zsilvölgye“ lapkiadó-vállalat.

Főmunkatárs: Maderspach Victor.

Adrágaság emelkedése.

Általános a tapasztalat s ennek nyomán a panasz, hogy az állatjóság ára egyre emelkedik. A szarvasmarha, a ló, a sertés, a majorság utóbbi időben hihetetlenül megdrágult s a kilátás olyan, hogy áresésre reményünk se lehet. Nehány év előtt, mikor a nagy szárazság minden növényzetet fölperzselt s az állatjóságon hamarosan tul kellett adni, érthető volt a hus- és élelem-drágaság. Most azonban, mikor jó közepes termések után állunk s szintén jól sikerült esztendőre van kilátásunk, a folytonos ár-emelkedés nem magyarázható kedvezőtlen időjárásból. Ennek tehát mesterséges okai vannak: vagy a rossz gazdasági szerződések, vagy az agrárérdekek kiélesítése, vagy végre a börze szeszélyes irányítása.

A drágaság fokozódását a Zsilvölgye is érzi. A husarak emelkedtek, az állatjóság minden faja kétszeresen, sőt háromszorosan megdrágult. S ki tudja, nem jelenti-e ezen ár-emelkedés csupán kezdetét egy olyan drágulásnak, amelynek végét nem láthatjuk? Bizony, nehéz gazdasági viszonyoknak nézünk eléje, amelyek ellen védekezni is alig lehet. Ha ugyanis a szerződések, amelyek állatkivitelünket szabályozzák, nem védik meg kellőképp érdekeinket, akkor a védekezésre, illetőleg az árcsökkenésre gondolni sem lehet, mert a pénzes külföld elnyeli minden állatjóságunkat s oly magas árakat teremt, amelyek a mi viszonyainkkal arányban nincsenek. Ha az agrárérdekek nyomultak előtérbe, vagy a börze és keres-

kedői világ nyereszkezdése van tultengésben, akkor is legfőlegb takarékossgal, a luxus minden nemének megszorításával lehetne védekezni.

A fizetésemelések, amelyek néhány év óta állandóan mozgatják a társadalmat s ennek minden osztályát, épen nem szolgálnak gyógyszerül. Hasonló mondható a sztrájkokról s a bérmozgalmakról, mert amily arányban lesz a nagyobb bér kicsikarva, oly arányban drágul meg minden szélteben és hosszában.

Ugy tetszik, az emberi küzdelmek a gazdasági téren is az örületességig fokozódnak. A különféle érdekek egymást tul akarják licitálni. A féktelen kapzsóság, az egyéni érdekek tulhajtott szolgálata, az altruizmus teljes eltűnése, a ker. felebarátiszeretet kigunyolása, a szemfüles élelmesség, a könyök-politika, a gyengébbnek patentirotzott eltiprása stb. azon mély okok, amelyek a gazdasági perverzítást előidéznek és táplálják s amelyek, mint a modern idők követelményei, az emberiséget krízis elé viszik.

Hogyan, miképen lehetne védekezni, mikor minden fejetetejére lesz állítva? Hogyan lehet a talajcsuszamlást megakadályozni, mikor az egész hegy megindult?

Ezen beláthatlan következményű gazdasági krízis legmélyebb okát abban látjuk, hogy az emberiség gazdasági téren is letért azon egyedül helyes utról, melyet a Gondviselés kijelölt. A szabadsággal, ha az a kiszabott határok között marad, fölvirágzanak a nemzetek, de — tönkre is mehetnek, ha azzal

visszaélnék. A gazdasági liberálizmus érezteti káros hatását. Az emberiség, igaz, kijózanodik végre is belőle, de addig sok nagy és kis ekzisztencia sinyli meg.

De hogy visszatérjünk a drágaság kérdéséhez, annak enyhítésére, a hus, majorság stb. árának rohamos emelkedése elleni védekezésre, hamarjában nem áll más eszköz rendelkezésünkre, mint a husnak mérsékelt élvezete s a növényi táplálékokoz való közeledés. A főzelékfélékben annyi táperő van, hogy a huserőt elegendőképp pótolja. Egészségi szempontból sem fog ártani, ha a husfogyasztást mérsékeljük, amelyet amugy is igen nagy fokban élveztünk s legalább egy ideig előnyt adunk a növényétkeknek, amelyek jóval jutányosabbak s az életfönn-tartásra cseppet sem hátrányosak.

Vidéki levél.

(Felebarátiszeretet és birkatürelem.)

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Veszik-e észre, mennyire vádolják munkásságát bizonyos körök azért, hogy a szeretet igéjét hirdeti ajkán s mégis védekezni mer bizonyos ellenfelekkel szemben? Veszik-e észre, mily hamis játékok üznek velünk keresztényekkel a nem-keresztények akkora, mikor a krisztusi vallás alapelveire való hivatkozással akarják közönségünket elriasztani minden védelmi munkától? Hát bizony, ez nagyon kevésbé sikerül majd nekik.

A keresztény erkölcs lényege a szeretet, de milyen ez a szeretet? Nem cukros víz, vagy langyos fürdő, hanem egy energia: erő, mely helyes rendben (szeresd Istenedet) önmagának tökéletesbülésében (szeresd temagadat), minden emberilek megbecsülésében (szeresd felebarátodat)

Könnyelmű matéria.

Irta: KINCS ISTVÁN.

Két rózsaszál virult a városban s ez a két rózsaszál vala mindennemű és rangu a városban nyíló egyéb virágoknak veszedelme: annak a két virágnak hordták ugyanis a kertészek a többit valamennyit.

Nyilvánvaló, hogy csokorba kötve.

Igy nyul bele a nemzeti színészet nem csak a szívek rejtett záraiba, hanem a legprózaibb nemzetgazdaságra is. Hogy amellet néhány gavallér meg-megvakarta közbe a fületövét, ez már nem tartozik a dologra.

Vagy, hogy éppen az tartozik rá.

Piróky Géza egy átlumpolt éjszaka után bomlott fölve feküdt s még annál is bomlottabban kelt.

Ösztönszerűleg nyult e bugyellárisa után s abban hiába kereste a hetven kemény forintját, miket a magyar kormány jóvoltából a tekintetes királyi adóhivatal előtte való nap kifizetett neki. A forintok csupa koronákat tiastak s a koronákból csak a tíz és husz filléresek maradtak meg magnak.

Tessék már most egy hosszú hónapra keresztül koca apró hatásokkal fönn tartani az egyensúlyt. Hogy az állam nem szégyenli magát olyan köldüsmódra tizemi a maga hivatalnokait. A képviselők bezzeg próbálják emelni napidijaikat, de a misera plebs . . . az csak huzza nyugodt megadással az igát. Igazán nehéz föl nem csapni szocialistának.

Miután a képviselők javarészt már öregek: nem is pártolják a nemzeti színészetet. Mert ugyan mit keresnének a színházban, ha egyszer sem nevetni, sem sirni nem tudnak: Ház levegője kiforgat minden jobb sorsra érdemes lelket a maga természetes emberi érzéseiből. Ott csak puffognak a nagy szólamok s a szívek zárva maradnak.

Piróky Géza szíve meg éppen ellenkezőleg: nagyon nyiladozóféliben volt. Ő a színpártolásból az oroszlanrészt, egyik virágszálat választotta ki magának. Hősi családból származott, a vér csak nem válhatik vízzé: udvarolni próbált Sziny Arankának.

Fess gyerek volt, már mint a primadonna ő nagysága: égszin szemek, vörösbe játszó aranyhajzat. S enekelni meg ugy enekelt, mint a dalos pacsirta, melynek trilláira nekibomlanak a fák: mindjárt kipattanják bimbóikat s azután illatterhes lesz a levegő, hogy még a paraszt is meg bódul tőle ekéje nyomán a barnás-fekete barázdában.

Hogyne bódult volna hát bele szegény Piróky Géza!

Szép álmái voltak, mikor azonban reggelre kelve, bugyellárisát tapogatta, a keserű próza a maga ostoba koppantójával egyszerre eloltotta az ábrándok szikrázó fényü ivlámpáit s a fiatalembert egyszerre bámészkodó sötétség vette körül. S ez a sötétség még vigyorogni is próbált.

Tapogatózva öltözködött. Ugy hánytá magára ruháit, ahogy a szénás szekeret szokták megrakni. Gallérja feltürve, nyakkendője félcücsökre kötve, csak a kalapja ült egyenesen a feje bubján. Más-kor kackiásan félre szokta csapni.

A kilincs már benne volt a markában s még mindig nem tudta, vajjon ha ki ér az utcára, alá, vagy föl-e az egyszer, merre volna érdemes fordítani a szekere rudját.

Végre észbe jutott, hogy legjobb lesz fölkeresnie Bartha Aurélt. Kezbeli barátja volt mindig s maga is nagy hazafi. Sok áldozata vértett el annak is már a hazának oltárán.

Aurél szintén akkor kászolódott ki az ágyból. Valóságos uri pongyolában fogadta.

— Szervusz, Géza! — nyujtotta elébe mind a két tapsoló szerszámát — neked iszen korán virradt az egyszer.

Piróky Géza kedvtelenül vetette magát egy karosszékbe s keserűen morogta:

— Hagyj békét, Aurél.

— Kérlek. Talán bizony filozofálni próbálsz?

— Annál is többet teszek. El vagyok keseredve.

— Tegnap még cukorédes mása volt minden keserűséged — gunyolódott Bartha Aurél.

— Az tegnap volt — sóhajtott Piróky, miközben ideges mozdulatot tett.

— Persze, hogy persze. Tegnap sokat ittál, az éjjel rosszul aludtál. Nota bene, ma megkérdezzük a két virágszáltól, vajjon nem álmodtak-e felőlünk.

— Megkérdézheted.

— És te?

— Mondd csak Aurél van töltött pisztolyod?

— Minek neked, te bolond?

— Kölcsönözd ide vagy öt percre.

— Mindjárt hátba váglak, te számár. Mi bajod? Szerelmes vagy?

— Az is meg lehet.

— Ne zöldezz, fráter — állott elébe komoly ábrázattal barátja — a pisztoly már csak az utolsó medecina. Próbálj előbb egyéb orvosságot.

— Hát kölcsönözz egy hónapra kétszáz koronát.

Bartha Aurél keserves ráncokba huzta homlokát s ugy mondta komor hangon:

— Akkor inkább a pisztoly nál maradjunk, barátom. Azt adhatok, de kétfő száz koronát? megbolondultál? A mai koldus világban?

— Mindjárt gondoltam, Aurél, — emelte föl zavart tekintetét Piróky Géza — azért is nem hozakodtam elő vele mindjárt. Veszve van, barátom minden.

— Hátha mégsem? Van egy okos eszmém.

— És az?

— Nesze, itt egy váltó — az asztalfiókból

nyilvánul. Tehát szeresd felebarátodat s ne annak esetleg hibás elveit, működését, irányát! A kereszténység mindig ezek ellen harcol s nem a személyek ellen, s ezt a „Zsilvölgye“ precizozta is.

A keresztény restauráció munkáját úgy tűnnetni föl, mint a szeretet elvével való ellenkezést, ez közönséges — haeckeli *hamis ábrázolás!* Hisz ha már a kérdés kifejtéséről van szó, hát már maga Krisztus megmondotta, hogy a keresztény elvek érvényesülése a világban sok nehézséggel fog járni. „A világban szorongattatások lesznek, de bizzatok, én meggyőztem a világot“, mondá a Mester. S ugyan nem ő mondta-e „nem jöttem békét hozni a földre, hanem háborút?“ ... S ugyan nem ő adott-e példát a mi viszonyaink közötti küzdelemre is akkor, mikor a templomban is üzérkedő zsidókra ostort fogott s úgy ütötte ki őket onnan?

Tehát a kereszténység, mint a felebarátiszeretet vallása tiltja a személynek, mint lélekkel, isteni szikrával ellátott teremtménynek gyűlöletét, de legnagyobb parancsa, a rossznak kerülése, gyűlölete, küzdelem ellene! S nem lehet nagyobb farizeizmus, mint éppen azoknak ócsárolni ezt a küzdelmet, kik a kereszténységet legtöbbször támadják az általuk ugyancsak rosszul értelmezett — passzív erényekért! B.

A kétféle tudomány.

Ujabbán szerfölött gyakran kezdik bizonyos urak a tudományok megváltói hivatását hangsúlyozni nálunk is, a Zsilvölgyben. Azt gondolná az ember, hogy ily ipari helyen a technikai, a gazdasági és ipari tudományok találnak hivatott művelőkre, de biz' magasabb törekvéseket látunk, igazi zseniális emberekkel van dolgunk, úgy látszik. Mert hogy valaki hivatásának tökéletesen megfelelhessen, hogy saját szakmájában magát teljesen kiképezze, egy egész emberöltő szükséges. Ha tehát azt látjuk, hogy az ipari és technikai munka emberei egészen más tudományokkal foglalkoznak, nevezetesen természettudományokkal, ebből az következik, hogy vagy nincsenek kellőképp kihasználva, vagy oly sablon munkákat végeznek, a melyek elég időt engednek ily magánkirándulásokra, vagy elhanyagolják tulajdonképeni hivatásukat (sok ember szereti azt nem tenni, amit kellene s azt tenni, a mit nem kellene) vagy végre igazi zsenik. Mondjuk az utolsót. Azért visszhangzik tehát e völgy egy idő óta a természettudományok dicséretétől, mert azok művelői oly tehetséggel vannak megáldva a Véletlentől, a kik hivatásukat eszményi pontossággal és szakavatottsággal végzik, és pedig oly könnyedén, hogy elég idejük marad a természettudósok légkörében is sziesztázni.

kihuzott egy blankettát s odatartotta Gézának — ezt aláírjuk ketten, teszünk rá háromszáz koronát, az összesen szépen megosztozunk s azután a kutyánk se lesz már sánta.

— Látom, — nevetett Piróky keserűen — okos ember vagy, mindjárt raktáron tartod az értékpapirokat. Csak egy a baj, a te eszmiéd előbb megsántult, mintsem megszületett volna.

— Nem értelek.

— Pedig igen egyszerű. Melyik takarékpénztár folyósítana a mi aláírásunkra háromszáz koronát?

— Azt szeretném én látni! — toppantott nagyot nemes haragjában Bartha Aurél — ha meg nem szavazzák, sértésnek vesszük s párbajra hívjuk ki az egész igazgatóságot. Az elsőséget, ne félj, neked engedem át. Te vagy az első sértett. Ird alá, ha egyszer mondom s rögtön viszem.

Kezébe nyomta a tollat s Piróky, akarva, nem akarva, odakanyarította a nevé. Bartha Aurél hasonlóan képpen s azzal mellényzsebébe gyűrve a váltót, kalapja után nyult.

Azt szeretném én látni, ha mi ketten dülőre nem jutnánk féltucat filiszterrel. Tudomásukra juttatom, ne félj, hogy elkeseredett emberről van az egyszer dolguk, aki nem ijed meg a puskapor szagától. S kifizetik a váltót, csak úgy ropog. Meglásd édes Gézám.

— Rövid fél óráig légy csak még türelemmel — szólott vissza már az ajtóból — addig készítsd a beszédedet, mivel ünnepélyesen fogadj, ha majd győzelem-koszoruzottan visszatérek.

Azzal elsiertet.

Piróky Gézának azonban csöpp kedve sem volt beszédet összeállítani. Elgondolta némely ember milyen könnyelmű. Ha már minden elveszett, még akkor is bizakodva kapaszkodik a csalóka remény szalmaszázába. Mint teszem Bartha Aurél is.

Nagyon kellett volna neki, már mint Piróky Gézának az a rongyos másfél száz korona, ha már

A tudományok művelése szép, fontos feladat. A közép- és felső-iskola állandóan hangsúlyozza a tudományok művelését, a búvárkodások szükségességét. Az egyház is, nevezetesen a kath. egyház, azt vallja, hogy mentől jobban tudunk a nagy természet könyvében olvasni, mentől magasabbra emelkedtünk a tudományok lépcsőin, annál több ember vagyunk, annál inkább megközelítjük az eszményi embert. S az egyház nemcsak vallotta ezt a multban, hanem rengeteg áldozatot hozott iskolák fölállítására, a tudományok művelésére. Ő kezdte és fejlesztette ki az elemi, a közép- és felső-iskolákat, ő tartja ma is fenn ezek legtöbbjét. Az egyház által alapított és főtartott iskolákban nyerték kiképeztetésüket azok a zsenik is, a kik most ágaskodnak s nyelvüket öltögeik; a kik azon tudományt, a melyre őket az egyház tanította, most az egyház ellen fordítják; a kik most sötétnek, butitónak hirdetik azt, a mit azelőtt világosnak és nemesítőnek vallottak; a kiket nem elégít ki az, a mi Paskált s az emberiség más nagy szellemeit kielégítette. Nem makrancos gyerekség ez? Nem valóságos „enfant terrible“-ek ezek a zsenik?

Ezidőszerint kétféle tudomány van tehát. Az egyik a régi, a valláserkölcsön nyugvó tudomány, amely az emberiséget eddig oktatta, nevelte s a mely örökérvényű elveivel az emberiséget ezután is biztosan vezetheti. A másik az új, a vallás-erkölcs nélküli tudomány, amely a felebarátiszeretef helyett az egoizmus (önzés) elvét vallja, azt mondván, hogy az ember természeténél fogva önző, haszonleső. A tisztelet, szeretet, jószág, becsület, nagylelkűség, az önfeláldozás s a többi-erények szerinte csupa hazugság, tettetés, ámitás, alakoskodás és csalás. Csak a nemzetközi tudomány valami — mondja továbbá, mert a hazai paraszttudomány, ostoba tudomány.

Az új tudomány szerint az emberiség legnagyobb ellensége a kereszténység, mert ez az oka minden igazságtalanságnak. Az emberiség tehát saját érdekében cselekszik — mondják — mikor az ósdi tudománytól elfordul, a keresztény erkölcsöt megveti és lehetetlenné teszi s az új tudományhoz szegődik, amely igaz világosságot gyújt s az emberiséget az igaz boldogság révpártjára vezeti. Ez új tudománynak legdühösebb terjesztői a szabadkőművesek, szociáldemokraták, szabadgondolkodók és más jebuzeusok. Ezt ajánlják az újdonsült szabadkőműves intézményben is, az „Országos Ismeretterjesztő Társulat“-ban is, a melynek révén a közhasznú ismeretek mellett beadogatták az új tudomány vívmányait is. A mi zsilvölgyi szabadkőműveseink is kilátásba helyezték ezt. Csak rajta!

(Folyt. köv.)

ötvenet a másik leakudott belőle, de az egyszer nem adta volna sokért, hogy ha üres kézzel dobnák ki most a takarékpénztárból. Jaj! be fölségeset nevetne rajta. Akkor azután kihívhatja a párbajra a Hollendonner Timoteust, a fő-utcai péket. Legföllebb egy ötven vasas kenyeret ver a hátához. Nagy kárt persze nem tenne benne, mert igen kicsinyre sütik már azt a gazember pékek.

Ilyen és még sok más hasonfajta gondolatot rakosgatott össze-vissza Piróky Géza, míg a másik odajárt. Meddig trafikált Aurél a filiszter pénzügyi kapacitásokkal, talán észre se vette. Az idő nagyon hamar kocogott.

Egyszer azután csak bedönti valaki az ajtót.

— Itt vagyok — lármázta még az előszobában Bartha Aurél s három vadonatúj százast lobogtatott magasan fönn a jobb kezében.

— Győztünk, fiam, valóságos világrekordot csináltunk.

— És adtak? — ugrott föl ideges lelkesedéssel Piróky Géza. — Jaj! azok a vadzamarak.

— Ne bántsd őket, Géza — dobta oda az egyik százast Piróky elé az asztalra Bartha Aurél, — a másikat előbb fölüssük valahol. Ne sértegesd a jámbor igazgatóságot, nagyon jól tudják azok, két elkeseredett emberrel hogyan kell elbánni. Nesze fogd az egyik százast, a tied. De a másikat hol tüssük fel, mint gondolsz.

— Menjünk Klicsák Orbánhoz a kertészhez — javasolta Piróky Géza minden gondját egyszerre feledve — csináltassunk két csokrot, tudod annak a két rózsaszáznak... és százszal fizetünk előre. Olyat sem eszik Klicsák minden nap, aszondom.

És a komoly ember megindult előre, a könnyelmű matéria meg szó nélkül követte.

HIREK:

— **Vizsgák az áll. főgimnáziumban.** F. hó 9-ével megkezdődtek a vizsgák a főgimnáziumban a VIII. osztályt végzett ifjak számára F. hó 9—13-án és 15-én vannak az osztályvizsgák a VIII. osztály különböző tantárgyaiból. Közben 10. és 11-én a VIII. oszt. magántanulók írásbeli, 12-én szóbeli vizsgálata, 16-án az eredmény kihirdetése, 17—19-én vannak az érettségi írásbeli dolgozatok. A szóbeli érettségi vizsga idejét még nem tudhatjuk. A vallás-és közoktatásügyi miniszter ur dr. Schönwitzky Bertalan temesvári áll. főgimn. igazgatót nevezte ki ez évben megtartandó érettségi vizsgálatok miniszteri biztosává és elnökhelyettesévé.

— **Tűzkár.** A salgótarjáni kőszénbánya részvénytársaságot rövid időn belül most már a második nagyobb arányú tűzkár érte. F. hó 5-én este 9 órakor vulkáni osztályozó műve gyulladt ki és rövid idő alatt teljesen porrá égett. A tűz a lehajtó motor rosszul szigetelt vezetékének rövidzárlásából keletkezett és oly rohamosan terjedt, hogy egy óra alatt teljesen összeégett minden. A gépek és az összes berendezés martalékává vált a tűznek, úgy hogy a kár közel 350—400 ezer koronára rug. A mérlegház és 7 vasutikocsi is összeégett, valamint a társulat keleti és nyugati bányáitól az osztályozó műhöz vezető sodronypályák leadóállomása is. Így a tűz pusztításánál még érzékenyebb kár is érte a Salgóbányát, mert mindamellett, hogy az új osztályozóműnek üzembehelyezése csak hetek kérdése, mégis 3—4 heti idő alatt elég kára származhatik abból, hogy csak készletbe dolgozhatnak és nem szállíthat semmit sem. A kár elképzelhető, ha tudjuk azt, hogy Vulkan naponta 180—200 waggon szenet szállított, ami körülbelül 18—20 ezer métermázsa és csak 2 koronájával számítva is 36—40 ezer koronát tesz ki naponként. S ez addig tarthat, amíg a keleti és nyugati bánya készletének osztályozására elkészítik a szükséges sodronypályát, vagy iparvágányt. Azután azonban ezt hamar helyrefogják hozni, mert az új osztályozóműve napi 500 waggon szállítására van berendezve. A tűz mintegy 5—6 ezer métermázsa szenet is megemésztett. Emberélet csak egy esett áldozatul, valamennyien megmenekültek. Ugy hírlik, hogy sokan sebesültek meg és hogy talán még egy munkás tűnt el, de hogy ebből mi igaz, vagy hogy egyáltalán igaz-e, nem tudjuk.

— **Bányaszerencsétlenség Lupényben.**

A mult héten az elemek újra összecsaptak a Zsilvölgyében. Alighogy f. hó 5-én este 9 órakor Vulkanban megszólaltak a tüzet jelző harangok és a veszedelmet hirdető dudák, az urikány-zsilvölgyi társulat is kiadta a parancsot, hogy mérnök és munkás egyaránt résztvegyenek a a szomszéd társulat veszedelme ellen szükséges segélyakcióban. Rá egy fél órával a lupényi bányahivatalban is megszólalt a telefon vészjelző szaggatott berregése, hogy hírüldj a még sokkal nagyobb lupényi bányaszerencsétlenséget, a melyet a bányalég robbanása okozott. A szerencsétlenség színhelye az „Ella“-tárna, a honnan a robbanás után négy halottat és két sebesültet hoztak ki. A szerencsétlenség okai és körülményei körülbelül a következők. Május 5-én este 1/2 10 óra felé a nevezett tárnában dolgozó munkások bányaléget észleltek és ennek kiszivattyúzása végett megakarták indítani a ventilátort. A tárnában levő motor kapcsolásakor kiugrott szikrától, vagy pedig rövidzárlatból keletkezett tüztől a felgyülemlt bányalég felrobbant s az éppen akkor ott dolgozó négy munkást azonnal megölte, a körülbelül 50 méterre dolgozó két munkás pedig levegőbe dobva, könnyebb sérülést szenvedett. A szerencsétlenül jártak a következők: Farkas Félix, aki özvegyét és hét árvát hagyott maga után, Müller József, aki szintén családos, Paláncz Sándor 26 éves gépész, és egy Popa nevű szintén családos román munkás. A mint a jelekből megállapítható, a szerencsétlenség oka véletlenség volt. A szerencsétlenség nemcsak a családokat sujtotta, hanem a bányatársulatot is érzékenyen érintette, a mely minden elővigyázati intézkedést megtett a szerencsétlenségek megelőzésére. Az áldozatokat nagy részvétellel temették el május hó 8-án.

Ugyancsak Lupényből kapjuk a hírt, hogy folyó hó 7-én reggel az északi bányában újabb szerencsétlenség történt, amennyiben a földomlás egy mun-

kást agyonnyomott. Valószínű, hogy az illető saját vigyázatlanságának lett áldozata.

Az elhunytak árváiról tudtunk szerint gondoskodás történt.

— **Elgázolások.** A napokban két egymással szembenjövő kocsi, a Gutmann Mihály előtti sírülöben elgázolta Liskai György kincstári munkás 12 éves leányát, akinek karja törött el és Kis Györgynek a feleségét, a ki kisebb sérüléseket szenvedett. Ideje volna, hogy a már két év előtt tervbe vett utszélesítés és egyenesítés a nevezett helyen foganatosítsassék. — Folyó hó 8-án a reggeli órákban Tomsa Péter vulkáni bányamunkás 4 éves kis leánya spirituszért ment a boltba a lóvasúti iparvágányon. Egy fordulónál szembejött vele egy szénnel telt riznákból álló kocsisor. A gyorsan jövő ló a kislányt maga alá rugva, a kocsi mintegy 20 lépést magok előtt tolták, amíg sikerült megállítani. A súlyosan zúzódott kislányt, kinek állapota reménytelen, az egyik közeli házba vitték.

— **Köszönetnyilvánítás.** Hálás köszönetem fejezem ki azon buzgóságért ifj. Claudi Kalusnak, mellyel imaházunk ügyét gyűjtésével előbbre vinni törekedett. Lónyatelep, 1911. évi május hó 9-én *Csaby-Gyula József*, expositus.

— **Felhívás.** Tisztelettel kérem a „Zsilvölgyi Dal- és Zene-Egylet” t. tagjait, hogy minden csütörtökön este 8 órakor a próbákon pontosan megjelenjenek. *Pósch János*, karnagy.

— **Juniális.** A Petrozsényi Ifjúsági Önképző-kör saját könyvtára javára június 4-én (Pünkösöd elsőnapján) a társulati (Kekel-féle) vendéglőkert és belső helyiségeiben juniálist rendez. Az előkészületek folyamatban vannak.

— **A hír.** Ezelőtt mintegy félével a „Népszavába” való hír jelent meg a P. és V.-ben. Most rá egy félével újra ugyanazon irányu nyakatekert frázisokkal megírt hír jelent meg lapársunkban a május hónapjával kapcsolatban. A riporter ugyan az, de egy félével alatt sem tudományt, sem tisztességet nem tanult. Pedig most nem is a maga nevében, hanem többek nevében ír. Arra kérjük tehát a páholy mesterét, a hol ez az úr inaskodik, hogy a kardok mellé szerezzen be jó hajlós nádpálcát is, mert az ilyen tanulni nem akaró inasok még sok szégyent hoznak a páholy neves tagjaira, a kiknek neveit már végre-valahára olvasni szeretnők. Sokan, nagyon sokan. Hadd lássuk, kik a dogmák, vagyis a krisztusi tanok összeesküdt ellenségei.

— **Cseppek és porok helyett idült székrekedés és renyhe emésztés eseteiben** minden reggel igyunk éhgyomorra, meleg vízzel keverve, egy borospohárnyi természetes **Ferencz József** keserűvizet; esetleg nagyon makacs esetekben az étkezések előtt még egy-egy evőkanálnyi.

A bélműködés csakhamar rendbe fog jönni, a gyomor-nyomás megszűnik és a beteg életkedve és egészsége visszatér. Dr. Nussbaum, müncheni tanár, kir. fő-törzsorvos a következő véleményt mondta róla: „A Ferencz József keserűviz gyorsan, fájdalom nélkül és gyakran meglepően kis adagokban is hat”. A valódi Ferencz József keserűviz azért kiválóan olcsó háziszser!

Aki nem bírja az igazi Ferencz József keserűvizet gyógyszereszeknél, vagy fűszereseknél beszerezni, az rendelje meg közvetlenül a Ferencz József források szétküldési Igazgatóságánál Budapesten.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

P. J. és B. A. Vulkán. Az értesítések későn érkeztek. A másodikát felhasználtuk, a híreket ezután is szívesen vesszük.

NYILT-TÉR.
Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.
Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA.
Főlerakat: Klein Testvéreknél Petrozsény.

Nyilt-tér.*

AZ ÁSVÁNYVIZEK GYÖNGYE.
HURUTOS BÁNTALMAKNÁL
KIVÁLÓ GYÓGYVIZ.
ÜDÍT-GYÓGYIT !!!
REPATI VIZ

biztos sikerü gyógyszer mindennemű hurutos bántalmaknál. Felette kellemes üdítő gyógyviz. Főraktár:

Schäffer Mihálnál, Petrozsényben.

ELŐPATAKI-GYÓGYVIZ
BIZTOS HATÁSÚ
GYOMOR, VESE, MÁJ és
EPEBETEGSÉGEKNÉL
KIVÁLÓ BORVIZ!
Előpataki gyógyviz

páratlan gyógyszer gyomor-, vese-, lép-, máj- és epebetegségeknél. - Főraktár:

Schäffer Mihálnál, Petrozsényben.

*E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

567/911. sz. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A petrozsényi kir. járásbíróóság mint tlkvi hatóság dr. Olári Miklós ügyvéd által képviselt „Jiana” takarékpénztár végrehajtónak Sztój Petru I. Györgye h.-f.-urikányi lakos végrehajtási árverést végrehajtónak 800 kor. tőke, ennek 1905. évi december hó 1. napjától járó 60% kamatai 179 kor. 90 fill.-ben megállapított eddigi, a jelen kérésért 10 koronában megállapított költség iránti követelése kielégítése végett a dévai kir. törvényszék a petrozsényi kir. járásbíróóság területén levő és H.-F.-Urikány község határán fekvő és Sztój Petru I. Györgye végrehajtást szenvedő nevén álló a h.-f.-urikány 154 sztkvben felvett A 1., 2., 4., 5., 6. rdsz. 2018., 2019., 2022., 2025—2028., 2034—2040. 2672—2674., 2680., 2681., 2685—2688. hrsz ingatlanokból a B 2. alatt irt 1/7-ed jutalékára 660 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeli azon kiegészítéssel, hogy az 1908. évi XL. t.-c. 26. §-a alapján házbéradó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár felénél egyéb ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron elnem adhatók.

Az árverés megtartására határnapul 1911. évi június 10. napjának délutáni 5 óráját H.-F.-Urikány községéhez kitézi.

Árverezni szándékozók kivéve a kir. kincstárt, továbbá az 1889. évi XXX. t.-c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő r.-t. és szövetkezeteket, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezetek, mely utóbbiak a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlanok elárverezésénél bántapénzt letenni nem kötelesek; tartoznak minden egyes ingatlan kibocsátási árának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Azon árverező, ki az árverés alá bocsátott ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bántapénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Ha ennek a kötelezettségnek eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet. A bántapénz letétele alól az 1908. évi XII. t.-c. 21. §-a alapján felmentett árverelő a bántapénz kiegészítésének megfelelő összeget sem köteles letenni.

Miről érdekeltek értesítettnek.
M. kir. járásbíróóság, mint tlkvi hatóság.
Petrozsény, 1911. febr. 18-án.

Dr. Vékás s. k.
kir. albiró.

A kiadmány hitelül:

Kovács s. k.,
kir. tlkvvezető.

1235. sz. 1911. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VII. k. kir. járásbíróóság 1910. évi Sp. IV. 3000/3. számú végzése következtében dr. Halmos Brunó ügyvéd által képviselt Hochmeister Frigyes és utóda javára 914 korona 75 f. s jár. erejéig 1911. évi január hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és felülfoglalt és 1350 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a petrozsényi kir. járásbíróóság 1911-ik évi V. 112. számú végzése folytán 914 korona 75 fillér tőkekövetelés, ennek 1910. évi október hó 28. napjától járó 50% kamatai 1/30 váltódij és eddig összesen 114 kor. 34 fillérben biróilag már megállapított, költségek erejéig, Lupény községében leendő megtartására 1911. évi május 12-ik napjának délelőtti 12 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Petrozsény, 1911. április 18. napján.
Biró János, kir. bir. végrehajtó.

1464. sz. 1911. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a, illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai törvényszék 1910. évi 4128. számú végzése következtében dr. Róth Manó ügyvéd által képviselt Lábin Teestvérek végrehajtató javára 1500 kor. s járuléka erejéig 1910. évi március hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 821 korona 35 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: üzleti árucikkek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a petrozsényi kir. járásbíróóság 1911-ik évi V. 714. számú végzése folytán 1500 korona — fillér tőkekövetelés, ennek 1910. évi október hó 30-ik napjától járó 60% kamatai, 1/30 váltódij és eddig összesen 139 kor. 74 fill.-ben biróilag már megállapított költségek erejéig, Vulkán községében leendő megtartására 1911. évi május hó 12. napjának délután 4 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Petrozsény, 1911. évi ápr. hó 29. napján.
Biró János, kir. bir. végrehajtó.

Eladó ház. Petrozsényben a Gerbert malomszomszédságában 2 szoba, 1 konyha, 1 kamra és folyosóbó. álló ház 2886 □-öl telekkel, különböző építési anyagokkal együtt eladó, ugyanott 500 □-öl telek építési anyagokkal jutányos rában eladó. Értekezni lehet a kiadóhivatalban!

Eladó ház,

mely áll 1 korcsma italmérési joggal és 1 fűszerüzletből, továbbá több lakószoba és melléképületekből

azonnal eladó.

Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

MUNTYÁN TIVADAR PETROZSÉNY

Telefon szám 16.

Telefon szám 16.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és a mélyen tisztelt hivataloknak becses tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő, modern, a megyénkben legnagyobb és legjobban felszerelt

könyvnyomdát és könyvkötészetet

létesítettem és most azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy a legmesszebbmenő és a legkényesebb igényeknek is a legpontosabban és leggyorsabban eleget tudok tenni.

Könyvnyomdában

A legcsinosabb és legdivatosabb könyvkötészeti munkák a legolcsóbb árban, fognak elkészíttetni

mint eddig úgy ezután is a legdivatosabb és szolid nyomtatványok a legolcsóbb áron készülnek.

könyvkötészetemben.

Midőn ezt bátor vagyok a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, kérem mint eddig úgy ezutánra is nagyrabecsült becses pártfogását kérve a legmélyebb tisztelettel **Muntyán Tivadar.**

ELADÓ HÁZ

Petrozsényben a Hosszu-utcában levő házamat, mely áll egy tizlet-helyiség, raktár, pince, három lakószoba, előszoba, konyha, kamara, és egy üveges folyosóból kedvező feltételek mellett azonnal eladom.

Zuleger József

PUJI ÉS URIKI FÜRÉSZ-VÁLLALAT PETROZSÉNYI FIÓKRAKTÁRA.

Van szerencsénk a tisztelt építő és építtető közönségnek szives tudomására hozni, hogy faraktárunkat tetemesen kibővítettük. Ajánljuk jó minőségű száraz asztalos áruinkat kemény és puha tűzifák, ugyszintén elsőrendű építési anyagainkat, egymint: épületek bármilyen méretekben faragott vagy fűrészelt állapotban, nuth és federes gyalult deszka, tető cserépfedő lemez, kátrány papír, portland és román cement stb. Kérjük a raktárt megtekinteni és ajánlatot kérni. — Szives pártfogást kérve, kiváló tisztelettel:

Puji és Uriki Fűrész-vállalat petrozsényi
Fiókraktára.
INTERURBAN TELEPHON SZÁM 46.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem, hogy Kossuth-utca 74. számú (Kohn Lázár-féle) házban **cukrázdával egybekötött elárusító fióküzletet nyitottam**

s azt a mai napon nagyrabecsült vevőim rendelkezésére bocsátom, hol és mindennemű tészták kaphatók és tetszés szerinti időre megrendelhetők. — Főtörekvésem ezután is az leend, hogy n. b. vevőim eddigi bizalmát fokozott mértékben továbbra is kiérdemeljem. Midőn vállalatomat becses pártfogásába ajánlom, kérem a pontos kiszolgálás és tisztaságról való meggyőződhetés végett üzletemet minél gyakrabban felkeresni és megrendeléseket tenni sziveskedjék.

Petrozsény, 1911. év április havában.

Tisztelettel
FEHÉRVÁRY DEZSŐ sütőmester
a salgó-tarjáni kőszénbánya részvénytársulat
sütőtelepének bérloje. — Telefon 57. szám.

ZÁMBÓ LAJOS

ács mester
Petrozsény

Elvállal mindennemű az épíkezési szakmába vágó munkát pontos és gyors kivitelben. Készít költségvetéseket és tervrajzokat igen jutányos árak mellett. Lakása Petrozsényben a Malea-utcában van.

Női divat üzlet.

Van szerencsém a Vulkán és vidéke n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy **Vulkánban a Főtéren** egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

női divat salont

nyitottam, hol a legújabb és legdivatosabb kalapok kaphatók. Továbbá a régi kalapok átalakítását a legjutányosabb árban eszközölöm. E szaknához szükséges gyakorlatomat Bécsben szereztem. A n. é. közönség b. pártfogását kérve kiváló tisztelettel

CEKON ADÉL.

Orth. kossor LIBAZSIR

friss állapotban kapható
ICZKOVICS LÉBÁNÁL

— Petrozsény, Malea-utca 1. szám. —